

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaannpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

Kuopion kaupunki kannattaa esitettyjä muutoksia valtakunnallisten tietojärjestelmien asiakastietojen käyttötarkoituksiin ja käyttöoikeuksien myöntämiseen liittyen.

Esitys lain työvoimapalveluiden järjestämisestä 120 § pykälän sääntelyyn rajapintojen kehittämisestä ja ylläpidosta KEHA-keskuksen osalta on myös kannatettava. Samoin kirjaukset käyttövelvoitteen piirissä olevien järjestelmien yhteiskehittämisestä on tärkeä. Kuopion kaupunki haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että KEHA-keskuksen käytettävissä olevat määrärahat / resurssit määrittelevät kehittämisen tason ja priorisoinnin. Vaarana on, että kehittämistyö aliresurssoidaan ja yhteiskehittäminen jää lain kuolleeksi kirjaimeksi. Työllisyysalueilla pitää olla tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa siihen, mitä kehitetään ja miten kehittämisen priorisointi tulevaisuudessa tehdään.

Kuopion kaupunki ei kannata esityksen kirjausta 120 a §:ssa, jonka mukaan KEHA-keskuksella on valta kieltäytyä työllisyysalueen tarvitseman lisäosan liittämisestä valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmäkokonaisuuteen ”päällekkäisyyden” johdosta. Käytännössä tämä kirjaus johtaa markkinaehtoisen lisäosien/järjestelmien kehittämisen lakkaamiseen niiden lisäosien kohdalla, jotka KEHA-keskus päättää omien valintojen kautta sulkea ulos. Tällainen ei voi olla

mitenkään perusteltua. Esitys on työvoimaviranomaisille haitallinen myös siksi, että järjestäjäkokonaisuutta kehitetään edelleen eikä tulevat työvoimaviranomaiset pysty ihan heti tekemään kattavaa arviota siitä, minkälaisia päällekkäisyyksiä sen pitäisi omassa toiminnassaan välttää estääkseen päällekkäisyyksien syntyminen. Jo hankitut ja käyttöön saatetut järjestelmät voisivat esitetyn kirjauksen myötä myös tulla kielletyiksi integraation näkökulmasta. Tilanne muodostuu näin ollen epäedulliseksi työvoimaviranomaiselle sekä käytännön toiminnan että talouden suunnittelun näkökulmista. KEHA-keskuksen toimivaltaa ohjata työllisyysalueiden toimintaa ei voi millään perusteella kasvattaa. Periaatteena tulee olla, että KEHA-keskuksen päätöksentekovaltaa ei tule ulottaa tilanteisiin, joissa työvoimaviranomaiset luovat omilla ratkaisuillaan omiin tarpeisiinsa soveltuvia järjestelmiä ja digitaalisia palveluja.

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

Kuopion kaupunki kannattaa esitystä, jonka mukaan valtio korvaisi valtion talousarvion rajoissa kunnille erikseen siirtyvien päätösten perusteella kuntien maksettavaksi tulevat tuet ja korvaukset, jotka kohdistuvat järjestämisvastuun siirtoa edeltävään aikaan. Kuopion kaupunki kuitenkin korostaa, että talousarvioon tarkoitusta varten varattava määräraha tulee olla riittävä, jotta se mahdollistaa työvoimaviranomaisille täysimääräisen korvauksen esityksessä tunnistettujen kulujen osalta.

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta annetun lain muuttamisesta 6 §):

Kuopion kaupunki pitää muutosehdotusta pääpiirteissään kannatettavana, sillä se mahdollistaa henkilöstön siirrot tarpeen vaatiessa. Kuopion kaupunki yhtyy Jyväskylän kaupungin ehdotukseen säädöksen täydentämistä siten, että liikkeenluovutuksen periaatteet tulisivat koskemaan myös työllisyysalueiden välisiä henkilöstösiirtoja. Perusteluna työllisyysalueiden väliselle siirtomahdollisuudelle on maakunnallisesti keskitettävien palvelujen rakentaminen ja näiden tarkentuminen vuoden 2025 aikana.

d) Näkemyksenne muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

-

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Kuopion kaupunki pitää esityksiä pohjoismaisen työvoimapalvelumallin uudistamisesta kannatettavana, mutta riittämättöminä. Asiakkaan palveluprosessi tulee aina perustua

palvelutarpeen arviointiin, jonka perusteella määritellään asiakkaan suunnitelma ja yksilöllinen eteneminen. Voimaan jäävät säädökset työnhaku- ja täydentävien työnhakukeskustelujen määrää, ajankohtaa ja toteuttamistapaa koskien ovat edelleen liian tarkasti lain tasolla määriteltynä ja tekevät yksilöllisen asiakastarpeeseen perustuvan prosessin toteuttamisen mahdottomaksi. Ehdotettu näennäinen harkintavallan lisääminen ei tuo joustoa eikä vapauta resursseja muille asiakkaille.

Kuopion kaupunki haluaa kiinnittää huomiota Valtiontalouden tarkastusviraston tuoreeseen tutkimukseen, jossa se on todennut ns. POMA-mallin toimimattomuuden ja resurssien riittämättömyyden. ” Työnhakijan palveluprosessia koskevaa lainsäädäntöä ja ohjeistuksia pitää kehittää siten, että TE-palveluiden henkilöstöresurssit kohdentuvat nykyistä tehokkaammin asiakkaiden palvelutarpeiden mukaan”. Tällä näkemyksellä on Suomessa laaja tuki ja Kuopion kaupunki yhtyy tähän näkemykseen.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

Kuopion kaupunki pitää hyvänä esityksiä työttömyysturvalain mukaisen moitittavan käytöksen laajentamisesta. Muutosta ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa ilman soveltuvaa seuraamusmekanismia.

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

Kuopion kaupunki pitää esitystä työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 9 § muuttamisesta kannatettavana. On perusteltua raamittaa nykyistä selkeämmin monialaisten johtoryhmien perustamista ja verkostoyhteistyötä hyvinvointialueilla.

Oksanen Pirjo
Kuopion kaupunki / työllisyyspalvelu